

Asia: VN/25570/2023

Arviomuistio välimiesmenettelylain uudistamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleistä

Suomen Asianajajaliitto (jäljempänä ”Asianajajaliitto”) kiittää mahdollisuudesta lausua Arviomuistiosta välimiesmenettelylain uudistamisesta.

Yhtenä Asianajajaliiton sääntömääräisenä tehtävänä on seurata oikeuskehitystä maassa ja lausuntoja antamalla sekä aloitteita tekemällä tarjota kokemuksensa yhteiskunnan käytettäväksi. Asianajajaliiton oikeuspoliittisen työn lähtökohta on oikeusvaltion turvaaminen. Lausunnoissaan Asianajajaliitto pyrkii painottamaan oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen, oikeusturvaan sekä oikeuden saavutettavuuteen, perus ja ihmisoikeuksien sekä asianajajakunnan itsenäisyyden ja riippumattomuuden turvaamiseen liittyviä näkökulmia. Pyydettyinä lausuntona Asianajajaliitto esittää seuraavaa.

1. Yleistä

Asianajajaliitto on samaa mieltä arviomuistiossa esitetystä kannasta, jonka mukaan välimiesmenettelylakia tulee uudistaa. Laissa on tällä hetkellä puutteita ja epäkohtia eikä se vastaa modernin elinkeinoelämän tarpeita eikä välimiesmenettelyn parhaita käytäntöjä.

Asianajajaliitto katsoo, että hallitusohjelman tavoitteet huomioiden välimiesmenettelylaki tulee uudistaa kokonaisuudessaan UNCITRALin mallilain pohjalta siten, että laki vastaa rakenteeltaan ja keskeiseltä sisällöltään mallilakia. Samalla välimiesmenettelylakiin on syytä tehdä yksittäisiä muita lisäyksiä ja parannuksia muun muassa digitalisaatiokehityksen hyödyntämiseksi nyt ja lähitulevaisuudessa. Tällä tavoin laki saadaan täyttämään hallitusohjelman tavoitteet siitä, että se

vastaa parhaita kansainvälisiä käytäntöjä, ja että Suomen välimiesmenettelytoiminnan kilpailukyky paranee. Asianajajaliitto huomauttaa, että Suomen tulee uudistuksessa saada niin sanottu mallilakimaastatus, jotta välimiesmenettelylain uudistamiselle hallitusohjelmassa esitetyt tavoitteet voidaan saavuttaa.

Asianajajaliitto lausuu seuraavassa lausuntopyynnössä yksilöidyistä aiheista yksitellen.

2. Välityssopimus

Arviomuistiossa on katsottu olevan syytä arvioida, voitaisiinko välimiesmenettelylain 2 §:ää muuttaa siten, että riitakysymyksen yksityisoikeudellisuudesta välityskelpoisuuden edellytyksenä luovuttaisiin. Asianajajaliiton käsityksen mukaan pykälän viittaus ”yksityisoikeudelliseen” riitakysymykseen on ongelmallinen ja se on aiheuttanut tarpeettomia tulkintaongelmia. Asianajajaliitto katsoo, että välimiesmenettelylain 2 §:stä tulisi poistaa maininta ”yksityisoikeudellisesta” riitakysymyksestä.

Asianajajaliiton näkemyksen mukaan myös välityssopimuksen kirjallisen muodon vaatimuksesta olisi syytä luopua ja saattaa välimiesmenettelylaki tältä osin vastaamaan UNCITRALin mallilain vuonna 2006 uudistettua 7 artiklaa (Option II) ja useita muita moderneja välimiesmenettelylakeja (ml. Ruotsi, Norja, Tanska). Muotovaatimus aiheuttaa tarpeettomia ongelmia esimerkiksi tilanteissa, joissa kahteen eri konserniin kuuluvat yhtiöt ovat tehneet puitesopimuksen, jonka piirissä muutkin konserniyhtiöt myyvät tavaroita tai palveluita ja sitoutuvat velvoitteisiin, mutta eivät ole puitesopimuksen ja sen sisältämän kirjallisen välityslausekkeen osapuolia eivätkä allekirjoittajia.

3. Välimiesoikeuden kokoonpano

Arviomuistiossa on katsottu olevan syytä harkita muutettavaksi välimiehen esteellisyysperusteita niin, että välimiesmenettelylain 10 §:ssä ei enää viitattaisi kansallisiin tuomarin esteellisyyttä koskeviin säännöksiin. Asianajajaliitto katsoo, että välimiehen esteellisyyssääntely tulee uudistuksessa muuttaa siihen muotoon, jossa se on UNCITRALin mallilain 12 artiklassa. Muutos olisi tärkeä lain ymmärrettävyyden ja ennakoitavuuden näkökulmasta erityisesti ulkomaisille käyttäjille.

Asianajajaliiton näkemyksen mukaan säännökset esteellisyysväitteen ratkaisemisesta tulisi uudistuksessa muuttaa UNCITRALin mallilain 13 artiklan mukaisiksi, siten että esteellisyysväitteet ratkaistaan joutuisasti ja lopullisesti jo välimiesmenettelyn aikana ilman, että menettely joudutaan käymään lopulliseen välitystuomioon asti ennen kuin kysymys välimiehen esteellisyydestä tulee mahdollisesti ratkaistavaksi tuomioistuimessa välitystuomion moitekanteen yhteydessä.

Asianajajaliitto jakaa arviomuistiossa esitetyn näkemyksen siitä, että välimiesmenettelylaista olisi syytä uudistettuna muodossaan ilmetä selvästi, että tuomioistuimen päätökseen, jolla tuomioistuin on hylännyt välimiehen määräämistä koskevan hakemuksen, saa hakea muutosta.

4. Välimiesoikeuden toimivalta

Asianajajaliitto katsoo, että uudistuksessa välimiesmenettelylaki tulisi ehdottomasti saattaa UNCITRALin mallilain 16 artiklan mukaiseksi siltä osin, että laissa todettaisiin välimiesten toimivalta päättää omasta toimivallastaan sekä säädettäisiin menettelystä tilanteessa, jossa asianosainen riitauttaa välimiesten toimivallan. Samalla lakiin tulisi nimenomaisesti kirjatuksi myös mallilain 16 artiklaan sisältyvä erillisyyseriaate.

Arviomuistiossa esitetyn lisäksi olisi välimiesmenettelylakiin syytä lisätä mallilain 16 artiklaa täydentävästi mahdollisuus saattaa kumoamiskanteella tuomioistuimen ratkaistavaksi välimiesten ratkaisut, joissa nämä ovat päättäneet, ettei heillä ole toimivaltaa. Tällainen mahdollisuus sisältyy esimerkiksi Itävallan (mallilakimaa) välimiesmenettelylakiin, ja lisäksi esitetään myös Saksassa (mallilakimaa) vireillä olevassa uudistuksessa.

5. Turvaamistoimet ja väliaikaismääräykset

Asianajajaliitto jakaa arviomuistiossa esitetyn näkemyksen siitä, että välimiesmenettelylakiin tulee ottaa säännökset koskien välimiesten turvaamistoimimääräyksiä. Tältäkin osin UNCITRALin mallilakiin sisältyy säännöksiä, joiden pohjalta uudet säännöt voidaan laatia ymmärrettäviksi ja ennakoitaviksi myös ulkomaisten käyttäjien näkökulmasta. Asianajajaliitto ei näe syytä sille, miksi välimiesten antamia turvaamistoimia ei voitaisi säätää täytäntöönpanokelpoiksi (UNCITRALin mallilain 17H–17I artiklojen mukaisesti) ja katsoo, että tätä on syytä arvioida lainvalmistelussa tarkemmin.

6. Asian käsittely välimiesmenettelyssä

Asianajajaliitto katsoo, että välimiesmenettelylakiin tulee ottaa UNCITRALin mallilain 18 artiklan säännös, jossa nimenomaisesti todettaisiin välimiesten velvollisuus kohdella asianosaisia tasapuolisesti. Asianajajaliitto tuo esiin, että UNCITRALin sihteeristö on pitänyt tätä nimenomaisesti kirjattua periaatetta mallilaille keskeisenä asiana.

Asianajajaliiton mielestä välimiesmenettelylakiin tulisi myös ottaa UNCITRALin mallilain 25 artiklan mukaiset säännökset asianosaisen passiivisuuden vaikutuksista asian käsittelyyn.

Arviomuistiossa esitetyn lisäksi Asianajajaliitto esittää UNCITRALin mallilain 23–24 artiklojen mukaisten kirjelmiä ja suullista käsittelyä koskevien yleissäännösten ottamista lakiin. Näiden säännösten puutteeseen nykyisessä välimiesmenettelylaissa on kiinnittänyt huomiota muun muassa UNCITRALin sihteeristö. Suullisen käsittelyn osalta olisi myös syytä nimenomaisesti todeta, että mahdollinen suullinen käsittely voidaan pitää etäyhteyksiä hyödyntäen.

7. Välitustuomio

Arviomuistiossa käydään asianmukaisesti läpi riidan ratkaisemiseen sovellettavan lain määräytymistä nykyisen välimiesmenettelylain, UNCITRALin mallilain, Ruotsin välimiesmenettelylain ja Keskuskauppakamarin välitysmenettelysääntöjen mukaan. Asianajajaliitto jakaa arviomuistiossa esitetyn johtopäätöksen, jonka mukaan välimiesmenettelylain lainvalintaa koskeva säännös tulisi muotoilla Ruotsin välimiesmenettelylain 27 a §:n ja Keskuskauppakamarin välitysmenettelysääntöjen 29 §:n sisältöä seuraten siten, että osapuolten nimenomaisen lainvalintaa koskevan sopimuksen puuttuessa välimiehet voisivat suoraan valita tapauksen olosuhteisiin nähden tarkoituksenmukaisimman lain tai muut oikeusohjeet riidan ratkaisemiseen sovellettavaksi laiksi. Tämä on moderni parhaan käytännön mukainen ratkaisu. Säännöksen muu sisältö ja paikka laissa tulisi olla UNCITRALin mallilain 28 artiklan mukainen.

Asianajajaliitto katsoo, että välimiesmenettelylakiin tulisi ottaa Ruotsin välimiesmenettelylain 30.1 §:ää ja Keskuskauppakamarin välitysmenettelysääntöjen 42.3 §:ää vastaava nimenomainen säännös siitä, että jos yksi välimies jättää ilman hyväksyttävää syytä osallistumatta asian käsittelyyn, tämä ei estä muita välimiehiä ratkaisemasta asiaa.

Asianajajaliiton näkemyksen mukaan välimiesmenettelylakiin tulisi myös ottaa UNCITRALin mallilain 31(2) artiklan mukainen säännös siitä, että välitustuomio on perusteltava, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet. Vastaava määräys sisältyy myös muun muassa Keskuskauppakamarin välitysmenettelysääntöjen 43.1 §:ään.

Asianajajaliitto toteaa, että välituumion antamista koskevaa säännöstä pitää kirjoittaa sellaiseksi, että välituumion antaminen on mahdollista, elleivät molemmat asianosaiset sitä vastusta, kuten muun muassa Ruotsin välimiesmenettelylaissa on tehty.

Asianajajaliiton näkemyksen mukaan välimiesmenettelylakiin tulisi arviomuistiossa todetun ja UNCITRALin 33(3) artiklan mukaisesti säätää määräaika, jonka kuluessa lisätuomiota on pyydetävä ja jonka kuluessa mahdollinen lisätuomio on annettava. Määräaikojen puuttuminen laista on lakia säädettäessä tapahtunut virhe, joka tulee korjata.

Asianajajaliitto katsoo lisäksi, että arviomuistiossa läpi käytyjen välitustuomiota koskevien muutostarpeiden lisäksi välimiesmenettelylakiin tulisi lisätä muun muassa UNCITRALin mallilain 33(1) artiklan säännös koskien välitustuomion tulkintaa, sillä välitustuomion tulkintamahdollisuus on osa modernia välimiesmenettelysäännöstöä (ks. myös Ruotsin välimiesmenettelylain 32 § sekä Keskuskauppakamarin välitysmenettelysääntöjen 47 §).

8. Välistuomion mitättömyys ja kumoaminen

Arviomuistiossa todetuin tavoin Asianajajaliitto tuo esiin, että välistuomion mitättömyys ja mahdollisuus nostaa mitättömyyskanne ilman määräaika on kansainvälisesti täysin poikkeuksellinen. Suomen lisäksi vastaavanlainen säännös löytyy tiettävästi vain Ruotsista ja sielläkin mitättömyysperusteita on yksi vähemmän. Erikoista mitättömyyssäännöstä voidaan pitää yhtenä keskeisenä piirteenä, miksi Suomen välimiesmenettelylaki näyttää vähintäänkin erikoisena ulkomaisille toimijoille.

Käytännössä välistuomion mitättömyyttä vaaditaan määräajassa nostettujen kumoamiskanteiden yhteydessä ja mitättömyysperusteisiin vedotaan tällöin vaihtoehtoisina perusteina välistuomion kumoamiseksi. Käytännössä erillinen mitättömyyssäännös täysin turhaan paisuttaa kumoamiskanneasioita; jos käsillä ovat perusteet mitättömyydelle, pitäisi olla selvää, että myös välistuomion kumoamisen edellytykset täyttyvät. Lisäksi mahdollisuus nostaa välistuomion mitättömyyskanne aikarajoista huolimatta on käytännössä tarpeeton nykyisen välimiesmenettelylain 40 §:n 1 momentin kohtien 1, 3 ja 4 osalta. Näiden osalta asianosaiset tulevat tietoisiksi kyseisten perusteiden mahdollisesta soveltumisesta jo välistuomioon perehtyessään.

Asianosaisen on voitava edellyttää reagoivan näihin virheisiin ja puutteisiin kumoamiskanteelle säädetyssä määräajassa, joten ei ole perusteltua pitää avoimena ikuista mahdollisuutta hakea välistuomion mitättömyyttä. Edellä kerrotut seikat huomioiden Asianajajaliitto esittää, että mitättömyyssäännökset tulee poistaa välimiesmenettelylaista. Asianajajaliitto painottaa tämän olevan välttämätöntä, jotta laki hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti saadaan vastaamaan parhaita kansainvälisiä käytäntöjä ja välimiesmenettelytoiminnan kilpailukyky parane.

Välistuomion kumoamisen osalta arviomuistiossa todetaan, että nykyisen välimiesmenettelylain kumoamisperusteet vaikuttavat sisällöltään pääosin vastaavan New Yorkin yleissopimuksen V(1) artiklaa ja UNCITRALin mallilain 34(2)(a) artiklaa. Huomionarvoista on kuitenkin, että moiteperusteet on kirjoitettu mallilaista poikkeavalla ja kansainvälisesti katsoen erikoiselta vaikuttavalla tavalla. Tämä on herättänyt arvostelua erityisesti ulkomaisten käyttäjien taholta ja muun muassa UNCITRALin sihteeristöltä. Asianajajaliitto katsoo, että kumoamissäännösten osalta sääntely tulisi muuttaa UNCITRALin mallilain mukaiseksi, jotta Suomen välimiesmenettelylaki näyttäytyisi hyväksyttävänä ja ennakoitavana myös ulkomaisille käyttäjille, ja jotta hallitusohjelman tavoitteet voivat täyttyä.

Arviomuistiossa käsitellään kumoamiskanteen nostamisen määräaika, joka on tällä hetkellä kolme kuukautta, sekä kumoamiskannetta käsittelevien oikeusasteiden vähentämistä. Asianajajaliitto katsoo, että nyky maailmassa kolmen kuukauden määräaika on tarpeettoman pitkä ja kumoamiskanteen nostamisen määräaika voitaisiin lyhentää kahteen kuukauteen, kuten esimerkiksi Ruotsissa on tehty. Lisäksi välimiesmenettelylakia tulisi tältä osin Asianajajaliiton näkemyksen mukaan uudistaa vastaamaan Ruotsin välimiesmenettelylain 43 §:ää, jonka mukaan kumoamiskanteet käsitellään hovioikeudessa, jonka ratkaisu on lopullinen, jollei hovioikeus anna valituslupaa sen perusteella, että asia on tärkeä ennakkopäätösluonteisuuden vuoksi.

Kumoamiskanteiden ensiasteen käsittelyn siirtäminen hovioikeuteen on Asianajajaliiton näkemyksen mukaan välttämätöntä, jotta kumoamiskanteiden käsittelyaika saadaan kohtuulliseksi. Tällä hetkellä kumoamisprosessien merkittävä ongelma on niiden pitkä kesto. Asianajajaliitto pitää kestävämmänä, että lopullisesti välitystuomiolla usein alle vuodessa ratkaistun asian kumoamiskannetta käsitellään pahimmillaan noin viisi vuotta kolmessa eri instanssissa yleisissä tuomioistuimissa. Lisäksi Asianajajaliitto toteaa, että olisi syytä harkita kumoamiskanneasioiden keskittämistä yhteen hovioikeuteen. Tällä varmistettaisiin nykyistä paremmin se, että ratkaisu annetaan asiantuntevassa kokoonpanossa tehokkaasti eikäsamantyyppisissä kumoamiskanneasioissa anneta keskenään erisuuntaisia ratkaisuja.

Arviomuistiossa käsiteltyjen ongelmakohtien lisäksi Asianajajaliitto kiinnittää huomiota siihen, että monet Suomessa käytävät välimiesmenettelyt – myös kotimaiset – käydään englannin kielellä ja välitystuomio on englanniksi. Samoin menettelyjen asiakirja-aineisto on nykyään monissa menettelyissä kokonaan tai huomattavalta osin englanninkielistä. Ottaen huomioon, että tuomioistuinten tuomarit ovat pääsääntöisesti englannin kielen taitoisia, kumoamiskanneasioissa esitettävien englanninkielisten asiakirjojen kääntäminen suomen tai ruotsin kielelle aiheuttaa turhia kustannuksia (pahimmillaan kymmeniä tuhansia euroja) ja ajanhukkaa. Näin ollen Asianajajaliitto esittää, että kumoamiskanneasioissa tulisi voida esittää englanninkielistä todistelua ilman mainittua käännöstarvetta. Asianajajaliitto tuo esiin, että tämä on tällä hetkellä mahdollista Ruotsissa ja samaa esitetään myös Saksassa vireillä olevassa lakiuudistuksessa. Asianajajaliitto katsoo, että tämä uudistus vastaisi parhaita kansainvälisiä käytäntöjä ja parantaisi Suomen välimiesmenettelytoiminnan kilpailukykyä hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

9. Välitystuomion tunnustaminen ja täytäntöönpano

Nykyisessä välimiesmenettelylaissa välitystuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevat eri säännökset riippuen siitä, onko välitystuomio annettu Suomessa vai muussa maassa. Sääntely on kansainvälisesti poikkeuksellinen ja erityisesti ulkomaisten käyttäjien kannalta vaikeasti ymmärrettävä. Valittua ratkaisua on kritisoinut muun muassa UNCITRALin sihteeristö. Lisäksi nykyisen lain tunnustamisen ja täytäntöönpanon epäämisperusteet eivät vastaa UNCITRALin mallilakia tai New Yorkin yleissopimusta. Tämäkin on johtanut arvosteluun ulkomaisten käyttäjien taholta.

Asianajajaliitto katsoo, että välitystuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevat säännökset tulee uudistaa UNCITRALin mallilain mukaisiksi. Näin säännökset olisivat myös ulkomaisille käyttäjille ymmärrettävät, ennakoitavat ja luottamusta herättävät. Samalla säännökset olisivat linjassa Suomen ratifioiman New Yorkin yleissopimuksen kanssa. Asianajajaliitto korostaa, että tämäkin uudistus olisi hallitusohjelman tavoitteiden mukainen.

10. Oikeudenkäyntikulut

Välimiesmenettelylain 49 §:n säännöksessä koskien asianosaisen velvoittamista korvaamaan vastapuolen kuluja viitataan oikeudenkäymiskaaren säännöksiin, jotka koskevat oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Säännöksellä on varmastikin tarkoitettu viitata lähinnä oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 1 ja 3 §:iin, joiden mukaan kuluvastuu seuraa jutun lopputulosta. Välimiesmenettelylain säätämisen jälkeen oikeudenkäymiskaaren 21 luvun säännöksiä on muutettu siten, että kuluvastuun sovittelu on mahdollista aiempaa useammassa tapauksissa. Tällaista tarvetta

ei kuitenkaan yleensä ole välimiesmenettelyssä, jossa on kyse pääasiassa tasavertaisten sopijapuolten kaupallisista riidoista. Erityisen ongelmallinen välimiesmenettelyn kannalta on oikeudenkäymiskaaren uusi 21 luvun 8 b §, jonka mukaan tuomioistuimen tulee viran puolesta alentaa asianosaisen maksettavaksi tuomittavien oikeudenkäyntikulujen määrää tietyissä tilanteissa. Lisäksi kansallisen tuomioistuinprosessin kulusäännösten soveltamista voidaan pitää erikoisena ja kyseenalaista ulkomaisten käyttäjien näkökulmasta.

Asianajajaliitto katsoo, että välimiesmenettelylain kulujen korvaamista koskeva säännös pitäisi kirjoittaa joko vastaamaan Keskuskauppakamarin välitysmenettelysääntöjen 49.4 §:ää taikka yleisempään muotoon siten kuin esimerkiksi Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Saksassa on arviomuistion mukaan tehty.

Välimiesmenettelylain 46 §:n 3 momentin mukaan välimiehillä on oikeus vaatia asianosaisilta ennakko tai vakuus heille tulevasta korvauksesta. Asianajajaliiton näkemyksen mukaan lakiin olisi uudistuksen yhteydessä syytä lisätä – muun muassa Ruotsin välimiesmenettelylain 38 §:n mukaisesti – nimenomainen säännös siitä, että jos pyydettyä ennakkoa tai vakuutta ei aseteta, välimiehet voivat tehdä päätöksen menettelyn lopettamisesta osin tai kokonaan.

11. Onko välimiesmenettelylakia muilta osin tarvetta uudistaa tai täydentää?

Edellä olevissa jaksoissa on asiayhteyksissään esitetty eräitä muitakin uudistusehdotuksia kuin niitä, joita arviomuistiossa on käsitelty. Tämän lisäksi Asianajajaliiton näkemyksen mukaan välimiesmenettelylakia uudistettaessa tulisi tehdä ainakin seuraavat muutokset ja/tai täydennykset:

Asianajajaliitto tuo esiin, että kansainvälisissä välimiesmenettelyissä on syntynyt eräissä tapauksissa merkittäviä riitoja siitä, mitä lakia sovelletaan välityssopimukseen. Välimiesmenettelyissä ja niihin liittyvissä tuomioistuinprosesseissa on tältä osin päädytty useanlaisiin lopputuloksiin. Ennakoitavuuden vuoksi Asianajajaliitto esittää, että välimiesmenettelylakiin lisättäisiin nimenomainen säännös siitä, että mikäli asianosaiset eivät ole välityssopimukseen sovellettavan lain osalta muuta sopineet, ensisijaisesti osapuolten sopiman välimiesmenettelyn paikan laki soveltuu välityssopimukseen, ja jolleivät osapuolet ole sopineet välimiesmenettelyn paikasta, toissijaisesti soveltuu pääsopimukseen sovellettava laki.

Asianajajaliitto tuo myös esiin, että välimiesmenettelyissä on yhä useammin useita asianosaisia kantaja- ja/tai vastaajapuolella. Välimiesmenettelylakia uudistettaessa olisi tästä johtuen toivottavaa säätää siten, miten kantaja-/vastaajapuolen nimettävänä oleva välimies nimetään, kun kyseisellä puolella on useampi asianosainen. Tätä koskeva säännös sisältyy jo esimerkiksi Sveitsin ja Itävallan välimiesmenettelylakeihin ja sellaista on esitetty myös Saksassa vireillä olevassa uudistuksessa.

Lisäksi Asianajajaliitto katsoo, että välimiesmenettelylakia olisi syytä modernisoida digitalisaatiokehitys huomioiden lisäämällä maininta, että ellei joku asianosaisista sitä vastusta,

välitystuomio voidaan antaa myös sähköisenä asiakirjana siten, että välimiehet allekirjoittavat sen hyväksytyillä sähköisillä allekirjoituksilla (ks. asetus (EU) N:o 910/2014, Art. 3, kohta 12).

Välimiesmenettelylain uudistuksessa lain terminologia tulee Asianajajaliiton näkemyksen mukaan muuttaa sukupuolineutraaliksi, kuten Keskuskauppakamarin välitysmenettelysääntöjen osalta on jo tehty. Asianajajaliitto tuo esiin, että käyttäjät ovat jo noin puolessa vuodessa omaksuneet hyvin uuden terminologian ja sen käytön.

Vaikka arviomuistiossa ja näin ollen myös tässä lausunnossa on keskitytty pääosin nykyistä lakia koskeviin yksittäisiin muutostarpeisiin, Asianajajaliitto korostaa lopuksi kantaansa siitä, että uudistushankkeen tavoitteet ja toteutusvaihtoehdot huomioiden välimiesmenettelylaki tulee uudistaa kokonaisuudessaan UNCITRALin mallilain pohjalta. Tällä tavoin välimiesmenettelylaista saataisiin looginen kokonaisuus, joka on ennakoitava sekä helposti luettava ja ymmärrettävä myös ulkomaisille käyttäjille. Asianajajaliitto toteaa, että uudistuksen tavoitteiden kannalta keskeisen mallilakimaastatuksen saaminen myös käytännön tasolla edellyttää sitä, että lain rakenne ja sisältö vastaavat keskeisiltä osin mallilakia. Pelkällä osittaisuudistuksella, jossa nykyiseen lakiin tehtäisiin yksittäisiä lisäyksiä ja muutoksia, laista tulisi pirstaleinen ja epäyhtenäinen, eikä uudistukselle hallitusohjelmassa asetettuja tavoitteita voitaisi tästä johtuen saavuttaa.

Enne Heidi
Suomen Asianajajaliitto